

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **D. V. C.,** zast. advokátem JUDr. Vlastimilem Kaplanem, se sídlem v Horšovském Týně, Littrowa 1, okr. Domažlice, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 12. 2003, č. j. 59 Az 410/2003 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta žaloba ze dne 29. 1. 2003, jíž se stěžovatel domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2002, č. j. OAM-9728/VL-07-ZA-03-2001. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen v České republice azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo vysloveno, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Stěžovatel se domnívá, že soud ani správní orgán nevzaly v úvahu možnost udělení azylu dle § 14 cit. zákona, podle kterého lze v případě hodného zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů, jestliže nebyl zjištěn důvod podle § 12 tohoto zákona. Právní předpis blíže znaky zvláštního zřetele z humanitárních důvodů nespecifikuje. Ani právní praxe

se k této problematice nevyjadřuje. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by tato otázka měla být výlučně posuzována správním orgánem, neboť se při posuzování tohoto problému mohou do rozhodování promítnout subjektivní názory úředníka, či jiné okolnosti nemající objektivní charakter. Stěžovatel má zato, že by takovýto přístup byl v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod, uvedených v čl. 4 (myšleno čl. 6). Zde je jasně stanoveno, že každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a spravedlivým soudem. Aspektem tohoto práva je i princip rovnosti stran. Stěžovatel myslí, že právě soud je určen k tomu, aby při svém rozhodování nerovnost spravedlivým posouzením věci odstranil. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že splňuje podmínky § 14 zákona o azylu.

V závěru své kasační stížnosti uvádí, že v České republice žádné větší problémy s pobytem neměl, je vyučen jako zlatník, pochází ze severní části Vietnamu, kde je více než 30% nezaměstnaných a ve svém věku má minimální možnosti při návratu do vlasti sehnat zaměstnání. V ČR ve svém oboru uplatnění má, to samozřejmě není rozhodující důvod, proč o azyl požádal. Zde se oženil se státní občankou ČR, žijí ve společné domácnosti, chtějí založit rodinu, v čemž jim brání dosud nevyřešený pobyt stěžovatele. Dále poukazuje na skutečnost, že v případě neudělení azylu nepochybně s manželkou ztratí kontakt a jejich manželství bude ohroženo.

Stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku, o čemž kasační soud nerozhodoval, neboť věc projednal přednostně (§ 56 s. ř. s.).

Z došlého vyjádření žalovaného je patrné, že tento popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Vzhledem k tomu, že stěžovatel uzavřel manželství se státní občankou České republiky, může se pokusit dát svůj pobyt v České republice do souladu s jejími právními předpisy prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Nejvyšší správní soud namítaná pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Plzni neshledal. Ten při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně, a stejně tak se rozhodnutí krajského soudu (obdobně jako předcházející rozhodnutí žalovaného) dostatečně opírá o důvody, které opodstatňují dospět k předmětnému výroku.

Pokud stěžovatel namítá nezákonnost rozhodnutí Krajského soudu v Plzni, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, že stěžovatelem uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v roli žadatele před správním orgánem, tak potom obdobně i v postavení žalobce před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. To tím spíše, že stěžovatel v průběhu správního řízení ani soudního řízení žádný azylový důvod neuváděl, pouze že v zemi původu měl ekonomické problémy a do České republiky vycestoval za prací (viz. žádost o azyl).

Uvádí-li stěžovatel, že se oženil s občanku České republiky, toto není zákonný důvod, na jehož základě by vznikl právní nárok na udělení azylu v ČR. Azyl za účelem sloučení

rodiny je upraven v ust. § 13 zákona o azylu a počítá s udělením azylu rodinnému příslušníku azylanta. O takovou situaci tady nešlo, neboť manželka stěžovatele není azylantem, nýbrž je občankou ČR. Pokud jde o tzv. humanitární azyl, ten je upraven v ust. § 14 zákona o azylu a samotná skutečnost manželství žadatele o azyl s občankou ČR není důvodem hodným zvláštního zřetele tak, jak to má na mysli cit. ustanovení zákona o azylu. V tomto směru se tedy Nejvyšší správní soud ztotožňuje se zobecňujícím závěrem Krajského soudu v Plzni, že „..nebyly prokázány důvody k udělení azylu dle dalších ustanovení téhož zákona...“.

Z obdobných důvodů považuje Nejvyšší správní soud za správně posouzenou i otázku překážky vycestování podle ust. § 91 odst. 1 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by v předcházejícím řízení byla nesprávně posouzena právní otázka věci. Žalovaný správní orgán i soud prvního stupně postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly.

Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Institut „případu hodného zvláštního zřetele“ je neurčitým právním pojmem, avšak vlastní rozhodnutí správního orgánu humanitární azyl udělit či nikoliv, je výsledkem správního uvážení.

Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatel, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl. Protože stěžovatelem naznačený sňatek s občankou ČR představuje stav řešitelný jiným právním institutem, než-li je udělení azylu (zák. č. 326/1999 Sb.), a jiný důvod uváděn nebyl, nemá ani soud pochybnosti o tom, že správní uvážení spočívající ve volbě rozhodnutí azyl z humanitárního důvodu udělit, či nikoliv, nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, je v souladu s pravidly logického usuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nelze tedy hovořit o voluntaristickém přístupu správního orgánu. Nelze vytýkat ničeho ani soudu 1. stupně, který byl vázán rozsahem žaloby (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), její obsah zcela vyčerpal a více, nežli zmínka o existenci sňatku tato žaloba neobsahovala, a tudíž se k této problematice oprávněně nevyjadřoval.

Ovšem i kasační soud je vázán ust. § 109 odst. 4 s. ř.s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Touto novou skutečností je právě námitka humanitárních důvodů, která vůbec nebyla v průběhu celého soudního řízení před soudem 1. stupně zmíněna. Proto by šlo nad rámec shora zmíněného ustanovení zákona, kdyby se soud touto námitkou zvlášť zabýval.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že namítaný rozpor s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod neshledal.

S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně usoudil, že nebyl prokázán důvod, jenž by měl oporu v ust. § 12 zákona o azylu, stejně jako nebyly prokázány důvody k udělení azylu podle dalších ustanovení zákona o azylu. Je zcela zřejmé, že žádost o udělení azylu stěžovatele byla výrazem snahy o legalizaci jeho pobytu v ČR.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle ustanovení § 110 odst.1 s. ř. s. zamítl. O návrhu na přiznání odkladného účinku nerozhodoval s ohledem na přednostní vyřízení věci.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal jejich náhradu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. 5. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu